

Handläggare: Pär Hörenius
Telefon: 08 - 508 01 111

Till
Rotel I

Yttrande över Program August block I, införande av Stockholms stads informationstekniska plattform

Remiss från kommunstyrelsen (dnr 031-2802/2007)

Rubricerade ärende har remitterats till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd för yttrande. Efter överenskommelse med företrädare för rotel I och stadsdelsnämndens ordförande besvaras remissen genom ett kontorsyttrande från Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning, vilket härmed överlämnas.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Bakgrund

Genomförandeprogrammet August syftar till att genomdriva/implementera den informationstekniska plattform (ITP), som kommunfullmäktige beslöt om i februari 2005. August grundar sig i huvudsak på det som framkommit i utredningsarbetet inom *Förprojekt informationsteknisk plattform* (dnr: 039-4235/2006) som genomfördes under år 2006.

Syftet är att på ett så effektivt och behovsanpassat sätt som möjligt samordna det återstående genomförandet av ITP. August behövs för att ta tillvara synergieffekter och få kostnadseffektivitet, kontroll och kvalitet i genomförandet av ITP. August utgör också en förutsättning för att införa e-tjänster i staden samt en framtida eventuell centralisering av IT-funktionerna.

Sammanfattning av remissunderlaget

Genomförandeprogrammet August innebär en samordning av de insatser som krävs för att realisera återstoden av den informationstekniska plattform som beslutats av kommunfullmäktige. August har delats in i tre block där de viktigaste insatserna för att möjliggöra realiseringen av e-tjänster är prioriterade. Block 1, som är det block som remissen behandlar, beräknas kosta 63,9 mnkr och omfattar följande insatser eller områden:

- Huvudprojektledning
- Koncernarkitektur, tjänsteutvecklingsmodell samt informationsmodellering meta-katalog.
- Systemkarta
- Metakatalogplattform
- Tjänsteportal, eCentralen och standard e-tjänster.

När block 1 är avklarat är dock inte ITP genomfört i sin helhet. För att så ska bli fallet krävs det fler insatser, vilka kommer att regleras i block 2, som avses behandlas senare under år 2007.

För att ge en bild av vilka insatser som August programmet önskar genomföra redovisas de olika insatserna på en övergripande nivå nedan.

Huvudprojektledning

Samordna, styra och förankra ITP och de olika ITP-projekten och tillse att hela ITP-programmet genomförs mot en och samma målbild.

Koncernarkitektur.

ITP är möjliggöraren för e-tjänster. Som ett stöd för realiseringen av e-tjänsterna tas en koncernarkitektur fram för att underlätta systemintegrationer, valet av teknik, kopplingar och processer.

Tjänsteutvecklingsmodell

Inom e-tjänstprogrammet (dnr 031-248/207) ingår ett uppdrag att ta fram den gemensamma processen för utveckling av e-tjänster. För att säkra samordning, underlag för prioriteringar och uppföljning tas en modell för administration av e-tjänsterna fram och en standard för hur e-tjänster ska beställas.

Systemkarta

En systemkarta beskriver hur verksamhetssystemen hänger samman, vilka beroenden som finns samt hur kopplingar, versioner etc. hänger samman med andra system. Den utgör en detaljerad karta över IT-miljöerna. Systemkartan är grunden för allt förändringsarbete av IT-stödet, eftersom det är med hjälp av systemkartan som man kan förutse vad som händer med de olika verksamhetssystemen när man genomför en förändring i ett delsystem eller en delprocess.

Metakatalog plattform

Metakatalogen och de övriga katalogtjänsterna utgör en så kallad metakatalogplattform. Metakatalogen hanterar information om behörigheter och roller för de anställda, elever och övriga användare/invånare. Metakatalogplattformen är själva kärnan i mötet mellan medborgaren och stadens verksamhetssystem, då den styr vad medborgaren får och inte får tillgång till.

Tjänsteportal/Portaltjänst

Staden har tagit ett antal steg i riktningen mot en effektiv infrastruktur och utvecklingsmiljö för e-tjänster. En gemensam miljö för stadens externa såväl som interna (intranätet) webbplats har utvecklats.

Tjänsteportalen har bl.a. som syfte att skapa en gemensam inloggningsfunktion för åtkomst till personligt relaterad information via Internet. Det ska bli *en* inloggning för medborgaren till samtliga e-tjänster i en enhetlig utformning. Eftersom e-tjänsterna ska vara tillgängliga utanför kontorstid, måste stadens verksamhetssystem anpassas mot e-tjänsten och vara tillgänglig via tjänsteportalen.

eCentralen

Att tillgängliggöra verksamhetssystemen via en e-tjänst kommer att kräva en hel del anpassningar i systemen i form av exempelvis programkod. eCentralen syftar till att återanvända programkod för att på det sättet spara resurser. eCentralen är ett bibliotek över framtagna tjänster för återanvändning vid nyutveckling.

Standard e-tjänster

En standard för e-tjänster tas fram som ska vara ett stöd för hur e-tjänster ska beställas och utvecklas.

Förvaltningens synpunkter

Först redovisas förvaltningens synpunkter på en övergripande nivå. Stadsdelsförvaltningens synpunkter och förslag i övrigt redovisas därefter under respektive insats som ingår i utvecklingsprogrammet August.

Utvecklingsprogrammet August är ett program som syftar till att implementera den informationstekniska plattformen, ITP. Att genomföra ITP och standardisera IT-miljöerna inom Stockholms stad är enligt förvaltningens mening inte bara en förutsättning för att kunna realisera e-tjänster utan även en förutsättning för att Stockholm stad ska kunna bedriva en kostnadseffektiv IT-verksamhet överhuvudtaget. För att staden i framtiden ska ha möjlighet att centralisera IT (genomdriva ÖSA) eller lägga ut verksamheten på entreprenad, är en standardisering nödvändig om vi inte i framtiden vill betala för att leverantören skall genomföra standardiseringen till en betydligt högre kostnad.

Koncernarkitektur och systemkarta

Förvaltningen anser att en koncernarkitektur är viktig, eftersom det lägger fokus på verksamheternas behov och inte tekniken. Systemkartan är även den viktig, eftersom den hanterar vad som sker vid förändringar i verksamhetssystemen. Önskvärt vore att systemkartan även inbegriper lokala verksamhetssystem ute på förvaltningarna. Förvaltningen inser dock problematiken med att ta fram en sådan systemkarta.

Tjänsteutvecklingsmodell och standard för e-tjänster

Rinkeby-kista stadsdelsnämnd yttrade sig i augusti i år över förslaget ”Snabb och tillgänglig service till stockholmarna - förslag till organisation, modell för finansiering, utveckling och införande av nya e-tjänster” (dnr 031-248/2007. Nämnden efterlyste i sitt remissvar en konkretisering och redovisning av den i förslaget refererade utvecklingsmodellen, eftersom förslaget till utvecklingsmodell inte redovisats. Förvaltningen anser att det inte borde behövas någon tjänsteutvecklingsmodell om utvecklingsmodellen är tillräckligt väl utformad. Utvecklingsmodellen borde täcka in såväl e-tjänster som ordinarie systemutveckling.

Däremot bör staden, enligt förvaltningens uppfattning, snarast ta fram rutiner eller en standard för administration av e-tjänsterna och en standard för hur de ska beställas. Men förvaltningen har svårt att se hur en tjänsteutvecklingsmodell skulle kunna samexistera med en utvecklingsmodell när båda syftar till samma sak.

Metakatalogplattform, tjänsteportal och eCentralen

Metakatalogplattformen är en förutsättning för att staden ska kunna hantera personlig information via e-tjänster, oavsett om det är anställda, invånare eller företag som nyttjar e-tjänsten. Tjänsteportalen och eCentralen är också nödvändiga för att e-förvaltningen och e-tjänster ska kunna realiserats och skapa de eftersträvade effektiviseringsvinsterna.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning har nyligen fått erfara vad detta innebär. Den nyinrättade förvaltningen står inför en mycket omfattande registervård under de närmaste månaderna, eftersom förvaltningen måste uppdatera uppgifter om de anställda i flertalet system. Förvaltningen har stora problem med detta för dess knappt 2000 anställda. Om staden nu även kräver att verksamhetssystemen ska kunna hantera uppgifter om samtliga invånare i staden, är det inte svårt att förutse vilka problem som skulle uppstå. Att låta alla verksamhetssystem katalogtjänster matas från exempelvis metakatalogen och tillhörande kataloger i en metakatalogplattform är därför en förutsättning för att undvika den enorma administration som nu krävs vid såväl varje omorganisation, som den dagliga uppdateringen av personinformationen i verksamhetssystemen.

Förvaltningen hyser oro för hur integritets/sekretessfrågor och hur säkra inlogningar mot tjänsteportalen ska kunna hanteras. Det är viktigt att användaren kan styrka sin identitet och att användaren är begränsad till den information som han/hon är berättigad till. En förutsättning för detta är att metakatalogplattformen är på plats.

Användarvänligheten är a och o vad gäller portaler. En personlig webbsida där användaren kan se alla sina ärenden är givetvis önskvärd, men det krävs även att webbsidan har en hög användarvänlighet för att användaren ska klara av att hantera sina ärenden. En portal klarar av att visa upp information från flera olika system, vilket innebär att det är en komplex lösning som gärna tenderar att bli svårhanterlig för användarna.
